

The Strategies of Iranian University Sports Key Actors on the Covid-19 Pandemic with Mactor Method

Mohammad Hassan Ferdowsi¹ , Javad Shahvali Kohshouri²

1. Department of Sport management, Payame noor University, Tehran, Iran. E-mail: mh.ferdowsi@pnu.ac.ir

2. Corresponding Author, Department of Sport management, Islamic Azad University, Mobarakeh, Iran. E-mail: j.shahvali@live.com

Article Info	ABSTRACT
<p>Article type: Research Article</p> <p>Article history: Received: 29 July 2021 Received in revised form: 23 August 2021 Accepted: 2 September 2021 Published online: 16 November 2022</p> <p>Keywords: <i>Covid-19,</i> <i>futures studies,</i> <i>Key Actors,</i> <i>Strategy,</i> <i>University Sports</i></p>	<p>Introduction: The outbreak of Covid-19 pandemic, in the form of a wild card, has led sports authorities in the world to face with the most critical conditions.</p> <p>Methods: Since college sports have multiple trustees, key actors and beneficiaries, this study aimed to investigate the extent of the susceptibility and effectiveness of the key actors on each other, as well as identifying the position of each actor towards the goals related to the Covid-19 pandemic. MACTOR futures studies software, was used to achieve the objective of the present research, appropriate scenarios and strategies were reported. To do this, 12 sports management experts were selected purposefully, they completed the actor-actor and actor-goal matrices.</p> <p>Results: The findings of the present study revealed that, there is the greatest convergence towards the set goals between FISU, MSRT, and MSY.</p> <p>Conclusion: Finally, it was suggested to create virtual platforms as basic solutions, for motor habituation behaviors as well as the use of relatively new podcast technology for sustainable physical activity and development through sports education during the Covid-19 pandemic period for students as practical strategies.</p>

Cite this article: Ferdowsi, M.H., & Shahvali Kohshouri, J. (2022). The Strategies of Iranian University Sports Key Actors on the Covid-19 Pandemic with Mactor Metho, *Sport Management Journal*, 14 (3), 293-310.

[DOI:http://doi/10.22059/JSM.2021.327563.2773](https://doi.org/10.22059/JSM.2021.327563.2773)

© The Author(s).

Publisher: University of Tehran, Faculty of Sport Sciences and Health.

Extended Abstract

Introduction

The effect of the coronavirus on the lifestyle of different communities was so great that it could cause a break in sports and its holding. The covid-19 pandemic is the first global experience to shut down sports for several months without war. Although after a short break holding sports leagues in different fields continued, the existence of different mutations of this virus and its unknown symptoms and effects still prevented the opening of educational places such as universities. It has faced many problems. One of the types of sports that the coronavirus pandemic has left many effects on its implementation process is the university sports, which has faced very serious challenges due to the closure of universities and the holding classes virtually and subsequently the absence of students in universities. In this regard, policy-making through foresight, which is considered and emphasized both theoretically and from a practical point of view, can be a step towards the development of university sports and a way out of the complex conditions created by the Covid-19 pandemic. Based on this, it was felt necessary to conduct research with one of the new, systematic and comprehensive methods of futurology, called the analysis of key players, which deals with policy making in the issue of the Covid-19 pandemic in university sports. Therefore, the main goal of this research was to determine the degree of influence and effectiveness of the key players of university sports on each other, as well as to identify the position of each player in relation to the goals during the Covid-19 pandemic.

Methods

This research is descriptive-analytical in nature; from the point of view of the research method, it is a combination; from the

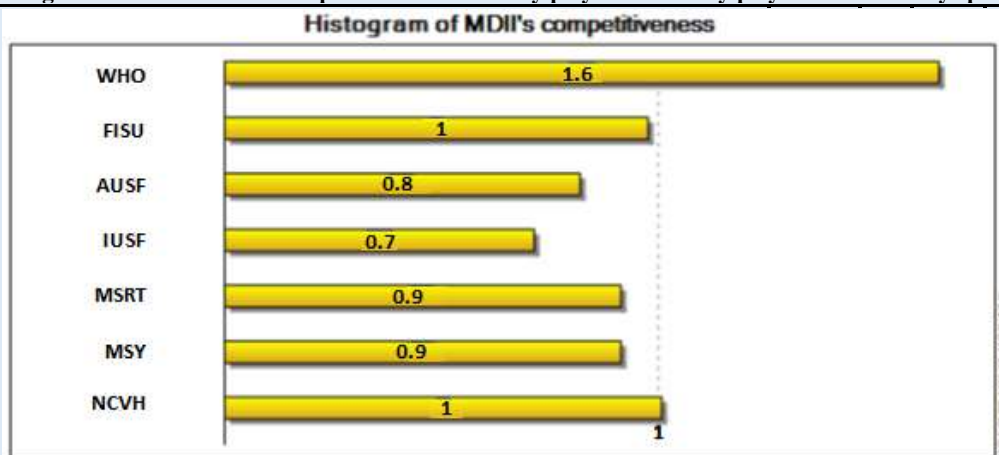
perspective of the dominant, critical paradigm; from the perspective of strategy, case study; from the point of view of data collection, it is field and library, and from the point of view of the data collection tool, it is an interview, the review of available sources and documents, and also a questionnaire. All these stages and steps were taken using Mactor software. This software is used to measure the balance of power between actors and multiple stakeholders in a problem and to check their convergence or divergence to achieve the intended goals. The statistical population of this research were 12 sports management experts with executive experience in university sports who were selected in a completely targeted manner and completed the actor-actress and actor-goals matrix.

Results

The World Health Organization (WHO) had the highest direct and indirect influence among the key players of Iranian university sports in the issue of Covid-19 with 93 influences on other actors. It was also found that the National University Sports Federation (IUSF) had the highest level of direct and indirect dependence with 95 influences. The findings showed that first, the World Health Organization (WHO) and then the National Center for Combating the coronavirus (NCVH) had the maximum direct and indirect effects (through an intermediary actor) on other key actors. The Intercollegiate Sports Federation (IUSF) also had the least direct and indirect effect. Therefore, in terms of intensity, the World Health Organization (WHO) was the most competitive key player in Iranian university sports in the issue of Covid-19. The findings showed that reaching the goal of increasing the credibility of the sports movement in universities in a pandemic by health organizations is unlikely. It was also found that only two ministries of science and the "Ministry of Sports and Youth" can achieve all the goals.

Figure 1.

Histogram of the maximum competitiveness of the key players of the key players of University sports

Conclusion

The findings showed that a very important goal, including the expansion of sports training infrastructure in the virtual space, is not considered by all activists. Considering the current situation of the epidemic, especially after the discovery of the mutated type of this virus and the deterioration of the situation and many uncertainties regarding the end of this situation and the return to a normal routine, it is a bit strange not to pay attention to this very important goal. Considering the current dire situation of mutated viruses and their entry into Iran, which has reduced the possibility of resuming university classes, especially sports practical courses and holding sports events in universities, to zero, the development and expansion of sports education infrastructure on the web or during the widespread outbreak of the mutated virus of Covid-19, virtual space should be one of the main priorities of the key players of university sports in Iran. It is suggested that the “Ministry of Science” make a policy based on the development and expansion of the virtual education infrastructure of sports and other wonders.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines:

Funding: The research was done without using financial resources.

Authors' contribution: The authors have contributed equally.

Conflict of interest: The authors have no conflicts of interest.

Acknowledgments: This research was done with the guidance of distinguished professors and the cooperation of research participants.

مدیریت ورزشی

راهبردهای بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی ایران در مسئله پاندمی کووید-۱۹ با روش مک تور

محمدحسن فردوسی^۱ ID، جواد شهولی کوهشوری^۲ ID

۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. رایانامه: mh.ferdowsi@pnu.ac.ir

۲. نویسنده مسؤل، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، مبارکه، ایران. رایانامه: j.shahvali@live.com

چکیده	اطلاعات مقاله
<p>مقدمه: همه گیری جهانی ویروس جدید کرونا (کووید-۱۹) و شیوع آن، در قالب یک شگفتی ساز، یکی از بحرانی ترین شرایط را پیش روی متولیان ورزش در دنیا قرار داده است.</p> <p>روش پژوهش: از آنجا که ورزش دانشگاهی، دارای متولیان، بازیگران کلیدی و ذی نفعان متعددی است، در این پژوهش با استفاده از نرم افزار آینده پژوهی مک تور، میزان تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بازیگران کلیدی بر یکدیگر و همچنین شناسایی موضع هریک از بازیگران نسبت به اهداف، در مسئله همه گیری کووید-۱۹ بررسی و سناریوها و راهبردهای مناسب ارائه شد. ۱۲ نفر از خبرگان مدیریت ورزشی که کاملاً هدفمند انتخاب شده بودند، ماتریس های بازیگر - بازیگر و بازیگر - اهداف را تکمیل کردند.</p> <p>یافته ها: شخص شد که در این مسئله، بیشترین همگرایی نسبت به اهداف تعیین شده، بین فدراسیون بین المللی ورزش های دانشگاهی، وزارت علوم و فناوری و وزارت ورزش و جوانان وجود دارد.</p> <p>نتیجه گیری: ایجاد پلتفرم های مجازی رفتارهای عادت ساز حرکتی و همچنین بهره گرفتن از فناوری نسبتاً جدید پادکست ها برای فعالیت بدنی پایدار و توسعه از طریق آموزش ورزش، در دوران پاندمی کووید-۱۹ برای دانشجویان به عنوان راهبردهای کاربردی، پیشنهاد شد.</p>	<p>نوع مقاله: مقاله پژوهشی</p> <p>تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۵/۷</p> <p>تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۶/۱</p> <p>تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۶/۱۱</p> <p>تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۸/۲۵</p> <p>کلیدواژه ها: آینده پژوهی، بازیگران کلیدی، راهبرد، کووید-۱۹، ورزش دانشگاهی</p>

استناد: فردوسی، محمدحسن؛ و شهولی کوهشوری، جواد (۱۴۰۱). راهبردهای بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی ایران در مسئله پاندمی کووید-۱۹ با روش مک تور. نشریه مدیریت ورزشی، (۳)، ۱۴، ۲۹۳-۳۱۰.

DOI: <http://doi/10.22059/JSM.2021.327563.2773>

© نویسندگان.

ناشر: دانشگاه تهران، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی.

مقدمه

کووید-۱۹ با نام مستعار کرونا^۱ بیماری ویروسی است که مشکلات تنفسی حاد ایجاد می‌کند و قدرت سرایت بسیار زیادی دارد. از دسامبر ۲۰۱۹ به‌عنوان یک اپیدمی^۲ در ووهان چین، گسترش یافت و با عبور از مرزهای بین‌المللی، در اوایل سال ۲۰۲۰ از سوی سازمان بهداشت جهانی^۳ به‌عنوان یک پاندمی^۴ (همه‌گیری یا دنیاگیری) معرفی و وضعیت اضطراری بهداشت عمومی اعلام شد (فادیتسا^۵ و همکاران، ۲۰۲۱). در دو سال گذشته، این همه‌گیری آثار مخربی بر جنبه‌های جسمی، روحی، اجتماعی و اقتصادی افراد در سراسر جهان داشته (حقیقت، ۱۴۰۰) و یکی از بحرانی‌ترین شرایط را پیش روی سیاستگذاران و متولیان سلامت در دنیا قرار داده است (حیدری، ۱۳۹۹). زریپ و گوراو^۶ (۲۰۲۲) معتقدند در دنیای همه‌گیری، خواه آمریکا محور باشد خواه چین، هیچ سناریوی مطمئنی برای پایان این پدیده نمی‌توان متصور بود. آنها بر این باور بودند از غرب تا شرق جهان هستی، هیچ برنامه‌ای که دارای قطعیت باشد و بتواند سلامت جهانی را در این همه‌گیری تضمین کند، وجود ندارد. چامبرس^۷ (۲۰۲۳)، سلامت جهانی را عرصه‌ای پیچیده با تعداد بی‌شماری ذی‌نفع و بازیگران می‌داند که هر کدام با فرهنگ، اهداف و منابع خاص خود، باید تلاش کنند تا بفهمند که چگونه می‌توانند به‌صورت هماهنگ برای دستیابی به اهداف عادلانه و پایدار با اولویت مناسب در زمینه همه‌گیری کووید-۱۹، کمک کنند. کمک به حل این بحران، به انعطاف‌پذیری نظارتی بازیگران (تریتر^۸ و همکاران، ۲۰۲۲) و سازماندهی سیستم بهداشت (دیاس، گلاتروتا و لیت‌مندز^۹، ۲۰۲۲) در سراسر جهان منجر شده است.

پاندمی‌ها تغییرات رفتاری و اجتماعی زیادی را در تمامی عرصه‌ها به‌وجود می‌آورند (نوروزی‌سیدحسینی، ۱۴۰۰)، ورزش نیز به‌عنوان بخشی جدایی‌ناپذیر زندگی اجتماعی، از این قاعده مستثنا نیست (دروس، دومان و فولرت^{۱۰}، ۲۰۲۱). شهولی‌کوه‌شوری، عسکری و نظری (۱۴۰۱) از پاندمی کروناویروس به‌عنوان یک شگفتی‌ساز^{۱۱} که احتمال وقوع آن بسیار کم بود، ولی اثرگذاری زیادی روی تمام سیستم‌ها و متولیان ورزش ایجاد کرد، نام برده‌اند.

تأثیر کروناویروس بر سبک زندگی جوامع مختلف چنان زیاد بود که در ورزش و برگزاری نیز آن وقفه ایجاد کرد (دروس، دومان و فولرت، ۲۰۲۱). بیماری همه‌گیری کووید ۱۹، اولین تجربه جهانی است که بدون جنگ، ورزش را به مدت چندین ماه، تعطیل کرد (هورکی^{۱۲}، ۲۰۲۱). هرچند پس از وقفه‌ای کوتاه، برگزاری لیگ‌های ورزشی در رشته‌های مختلف ادامه یافت، اما وجود جهش‌های مختلف این ویروس و علائم و آثار ناشناخته آن، همچنان باز شدن مکان‌های آموزشی مثل دانشگاه‌ها را با مشکلات زیادی روبه‌رو کرده است. یکی از انواع ورزش که پاندمی کرونا، تأثیرات بسیاری در روند اجرای آن به‌جای گذاشته است، ورزش دانشگاهی است که به‌علت تعطیل شدن دانشگاه‌ها

1. Covid-19

2. Corona

3. Epidemic

4. World Health Organization

5. Pandemic

6. Epidemic or globalization

7. Fadista

8. Zirpe & Gurav

9. Chambers

10. Treitler

11. Dias, GoulartRosa & LeiteMendes

12. Drewe, Daumann & Follert

13. Wild card

14. Horky

و برگزاری کلاس‌ها به صورت مجازی و متعاقباً حضور نداشتن دانشجویان در دانشگاه‌ها، با چالش‌های بسیار جدی روبه‌رو شده است. مطابق با گزارش‌های ناشی از نظارت یونسکو، بیش از ۱۶۰ کشور تعطیلات سراسری را اجرا کردند که بیش از ۹۰ درصد از جمعیت دانشجویی جهان را تحت تأثیر قرار داده است (هابیا، بیاسوتی و کاجتناک؛ ۲۰۲۱). رواج آموزش الکترونیکی، رایج‌ترین شیوه آموزشی طی بیماری همه‌گیری کووید-۱۹ است که مطالعات زیادی تأثیرات منفی آن را بر کم‌تحرکی و انزوا بر سلامت دانشجویان، به اثبات رسانده‌اند (ارسلان، ییلدروم و آیتاک؛ ۲۰۲۲؛ فلیپ، اسپیاویو و بیاسوتی؛ ۲۰۲۰؛ دی‌اولیویرا^۴ و همکاران، ۲۰۲۰). بی‌گمان یکی از راه‌های برون‌رفت از این مشکل، ارائه راهکار و توسعه فعالیت بدنی و ورزش در دانشگاه‌ها در شرایط جهش‌های مداوم کووید-۱۹ است.

اصطلاح «ورزش دانشگاهی» برای انواع ورزش و تفریح فعال در دانشگاه‌ها، از مشارکت موقت، ورزش تفریحی سازمان‌یافته گرفته تا مسابقات رسمی ورزش دانشجویی، استفاده می‌شود و به ورزش و تفریح فعال اشاره دارد. از این رهگذر بیشتر دانشگاه‌ها براساس آموزش رایگان، بسترهای گسترده‌ای را برای فعالیت‌های ورزشی دانشجویان فراهم می‌کنند (کین و لیو؛ ۲۰۲۰). ورزش در دانشگاه‌ها احتمالاً آخرین شکل نهادی فرایند سازمان‌یافته و برنامه‌ریزی‌شده تربیت بدنی است که امکان رشد عادات دائمی برای زندگی سالم و فعال را فراهم می‌کند (شهوولی کوه‌شوری، ۱۳۹۹). از این رو با توجه به شرایط دو سال اخیر و به‌خصوص مشکلات زیادی که با ظهور نوع جهش‌یافته این ویروس به وجود آمده است، عدم قطعیت‌های فراوانی که در مورد کووید-۱۹ وجود دارد و ناتوانی‌های بین‌المللی در پیش‌بینی زمان دقیق بازگشت به وضعیت عادی، متولیان ورزش دانشگاهی باید بیش از این زمان را از دست ندهند و با همگرایی هرچه بیشتر، به سیاستگذاری در زمینه مسئله پاندمی کووید-۱۹ و جهش آن و تأثیرات منفی‌ای که بر فعالیت‌های بدنی دانشجویان بر جای گذاشته است، بپردازند.

تا پیش از شیوع ویروس کووید-۱۹ عمده برنامه‌های ورزشی دانش‌آموزان و دانشجویان در آمریکا به صورت آنلاین، فقط بر فاکتورهای آمادگی جسمانی مرتبط با سلامت و موضوعات تئوری متمرکز بود (دائوم و بوسچنر؛ ۲۰۱۲). همچنین پیش از وقوع این پدیده انجمن تربیت بدنی و سلامت آمریکا سه روش حضوری، آنلاین و ترکیبی (آنلاین و حضوری) را برای آموزش تربیت بدنی ارائه کرده بود. این انجمن معتقد است آموزش تربیت بدنی به صورت آنلاین و ترکیبی نمی‌تواند جایگزین آموزش حضوری باشد و اهداف برنامه درسی محقق شود، از این رو آموزش حضوری الزامی است. با توجه به این نکات، مدارس و دانشگاه‌های مختلف هنگام بهره‌گیری از روش‌های ترکیبی یا آنلاین باید با استادان، والدین، دانش‌آموزان و سایر ذی‌نفعان مشورت و مشارکت کنند. در دستورالعمل‌های این انجمن تأکید می‌شود که گذشته از روش ارائه، هدف تربیت بدنی توسعه افراد با سواد جسمانی است که از دانش، مهارت و اعتمادبه‌نفس برخوردار باشند تا در طول عمر از فعالیت بدنی سالم لذت ببرند (آمریکا شیب؛ ۲۰۱۸).

در این زمینه اقدام به سیاستگذاری از طریق آینده‌نگاری^۵ که هم به لحاظ نظری (بنارمن؛ ۲۰۲۰) و هم از منظر کاربردی (لی‌ویگینی؛ ۲۰۲۰) مورد توجه و تأکید است، می‌تواند گامی به‌سوی توسعه ورزش دانشگاهی و برون‌رفت از شرایط پیچیده‌ای که پاندمی کووید-۱۹ ایجاد کرده است، باشد. بر این اساس ضرورت انجام پژوهشی با یکی از روش‌های جدید، سیستمی و جامع علم آینده‌پژوهی به نام تحلیل

1. Haba, Biasutti & Kajtnac

2. Arslan, Yıldırım & Aytac

3. Philippe, Schiavio & Biasutti

4. De Oliveira

5. Qin & Liu

6. Daum & Buschner

7. America S. H. A. P. E

8. Futurism

9. Bannerman

10. Li Vigni

بازیگران کلیدی که به سیاستگذاری در مسئله پاندمی کووید-۱۹ در ورزش دانشگاهی بپردازد، احساس شد. تحلیل بازیگران یا تحلیل ذی‌نفعان، فرایندی است که به کمک آن افراد یا گروه‌هایی که بیشترین نفوذ و تأثیر را بر یک موضوع، مسئله، فعالیت، راهبرد یا تصمیم‌گیری دارند، شناسایی می‌شوند (شهوولی کوه‌شوری، ۱۳۹۹). باید توجه داشت که اهداف و راهبردهای بازیگران مختلف با یکدیگر متفاوت است، از این رو اتخاذ اهداف مختلف در مورد مسائل مربوط به ورزش دانشگاهی الزاماً به مفهوم تعامل میان بازیگران مختلف در این حوزه نیست، زیرا در بسیاری از مواقع اهداف متفاوت بازیگران مختلف موجب بروز رقابت بین آنها می‌شود، طوری که این اهداف متفاوت به‌جای هم‌افزایی، سبب ناسازگاری می‌شود. از آنجا که در یک کشور بسته به شرایط مختلف سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بازیگران مختلف دولتی یا خصوصی تأثیرات متفاوتی بر اهداف دارند، قدرت میان بازیگران مختلف، به‌طور معمول به‌صورت متوازن توزیع نشده است. بنابراین به‌منظور تحلیل و آینده‌پژوهی مسائل در زمینه ورزش دانشگاهی ایران در دوره بحران شیوع کووید-۱۹ باید افزون‌بر شناسایی موضوعات و اهداف اولویت‌دار، بازیگران کلیدی مؤثر بر این مقوله، شناسایی شوند. با توجه به اینکه بازیگران مزبور هویت‌های مختلفی دارند، ممکن است نهادهای دولتی، سازمان‌های مردم‌نهاد یا حتی شرکت‌های خصوصی را در برگیرد که از سطوح متفاوت تأثیر و قدرت برخوردار باشند. بنابراین باید به این مهم توجه داشت که همه بازیگران، ظرفیت‌های یکسانی برای پیشبرد اهداف ندارند و برای چنین بحران‌هایی مواضع متفاوتی اتخاذ می‌کنند. شواهد اخیر نشان می‌دهد که تاکنون در ایران مطالعات زیادی با این رویکرد در ورزش مشاهده نشده است، اولین بحث و شاید تنها تحلیل در این زمینه تاکنون، مربوط به مطالعه شهولی کوه‌شوری (۱۳۹۹) با هدف تحلیل بازیگران کلیدی در ورزش تربیتی ایران بود که نشان داد تأثیرگذارترین بازیگر در ورزش تربیتی ایران، معاونت سلامت و تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش است. اما در سایر علوم، مطالعات زیادی در خصوص این نوع تحلیل وجود دارد، از جمله این پژوهش‌ها می‌توان به تحقیقات فتوی^۱ و همکاران (۲۰۲۱) در خصوص همکاری ذی‌نفعان در کشاورزی تونس، کریزو نارواز^۲ و همکاران (۲۰۲۱) در مورد همگرایی توسعه‌دهندگان پروژه‌های ساختمانی در اسپانیا، همچنین رس و مک دانل^۳ (۲۰۱۷) در خصوص بازیگران سلامت نیوزیلند و تعاملات آنها، اشاره کرد.

انجام پژوهشی خلاقانه در خصوص وضعیت ورزش دانشگاهی در زمان همه‌گیری کووید-۱۹، به‌وسیله نرم‌افزارهای خاص آینده‌پژوهی، می‌تواند از این نمونه نوآوری‌ها باشد. به‌نظر می‌رسد نتایج احتمالی این پژوهش می‌تواند توسط متولیان نسبتاً زیاد ورزش دانشگاهی در ایران، مانند اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، مراکز ورزش و تربیت بدنی سایر دانشگاه‌ها و فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی، استفاده شود و از نتایج احتمالی آن، در جهت سیاستگذاری در ورزش دانشگاهی در دوران پاندمی کرونا، استفاده کنند. از این رو هدف اصلی این پژوهش تعیین میزان تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی بر یکدیگر و همچنین شناسایی موضع هر یک از بازیگران نسبت به اهداف، در مسئله پاندمی کووید-۱۹ است.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش، از منظر ماهیت، توصیفی-تحلیلی، از منظر شیوه انجام پژوهش، ترکیبی، از منظر پارادایم حاکم، انتقادی، از منظر راهبرد، مطالعه موردی، از منظر حیطه جمع‌آوری داده‌ها، میدانی و کتابخانه‌ای و از منظر ابزار گردآوری داده‌ها، مصاحبه، بررسی منابع و اسناد موجود و پرسشنامه است.

^۱. Fetoui

^۲. Cerezo-Narváez

^۳. Rees & MacDonell

در چارچوب رویکرد لاپراسپکتیو^۱ که مجموعه‌ای از روش‌های مختلف آینده‌پژوهی است، یکی از روش‌های سیستمی و جامع تحلیل بازیگران ارائه شده است. این روش مکتور^۲ نام دارد و آینده‌پژوهان پیشگام فرانسوی، مایکل گوده و فرانسویس بورس^۳ آن را معرفی کرده‌اند. تحلیل بازیگران با روش مکتور از سه گام به‌هم‌پیوسته شناسایی بازیگران کلیدی و تعریف اهداف اصلی آنها، تعیین نفوذ بازیگران بر یکدیگر و توصیف و محاسبه موضع هر بازیگر در رابطه با یک هدف تشکیل شده است.

تمام این مراحل و گام‌ها با استفاده از نرم‌افزار مکتور انجام می‌پذیرد. این نرم‌افزار برای سنجش موازنه قدرت میان بازیگران و ذی‌نفعان متعدد در مسئله و بررسی همگرایی یا واگرایی آنها برای دستیابی به اهداف مدنظر کاربرد دارد (شهوولی کوه‌شوری، ۱۳۹۹؛ شهولی کوه‌شوری، ۱۴۰۰). جامعه آماری پژوهش ۱۲ نفر از خبرگان مدیریت ورزشی با سابقه کار اجرایی در ورزش دانشگاهی بودند (جدول ۱) که به‌صورت کاملاً هدفمند انتخاب شدند و ماتریس‌های بازیگر - بازیگر - اهداف را تکمیل کردند.

جدول ۱. مشخصات جمعیت‌شناختی و نقش‌های مشارکت‌کنندگان

نقش‌های حرفه‌ای	مدیریت بالای ۲۰ سال	استاد	دانشیار	استادیار
دبیر هیأت استانی				✓
رئیس فدراسیون	•			✓
مدیرکل		✓		
مدیریت در ورزش دانشگاهی	•		✓	
مدیریت در ورزش دانشگاهی	•		✓	
رئیس هیأت استانی		✓		
نایب‌رئیس هیأت			✓	✓
رئیس هیأت استانی		✓		
مشاور وزیر	•			
مدیریت در ورزش دانشگاهی			✓	
رئیس هیأت استانی			✓	
مشاور مدیرکل		✓		
بالاتر از ۵۵ سال	۴۶ تا ۵۵ سال	۳۵ تا ۴۵ سال		مرد
۶ نفر	۴ نفر	۲ نفر		۸ نفر
				زن
				۴ نفر

شیوه کار به این صورت بود که با سؤال مستقیم از خبرگان، متولیان اصلی یا همان بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی در مسئله پاندمی کووید-۱۹ شناسایی شدند. سپس با مراجعه به وبسایت‌ها و پایگاه‌های اطلاع‌رسانی هر بازیگر، سیاست‌ها و محتوای تولیدی آنها، اقدام‌های انجام‌گرفته و همچنین اخبار منتشره آنها در خصوص مسئله پاندمی کووید-۱۹ رصد شد و براساس آن، پژوهشگران، یک هدف برای هر بازیگر تعریف کردند. اهداف مشخص‌شده در مصاحبه با خبرگان مورد بحث قرار گرفت و به شکل فعلی درآمدند (جدول ۲). بدین‌صورت هدف اصلی هر بازیگر ورزش دانشگاهی در این مسئله، مشخص شد. در مرحله بعد ابتدا ماتریس بازیگر - بازیگر شکل گرفت و از خبرگان درخواست شد تا به‌صورت تأثیر سطر بر ستون، به هر عامل، نمره ۱ تا ۴ اختصاص دهند؛ پس از آن ماتریس بازیگر - اهداف تشکیل شد و مجدداً از خبرگان درخواست شد تا به هر عامل با تأثیر سطر بر ستون نمره‌ای در دامنه ۴- تا ۴+ اختصاص دهند.

1. Laprospective

2. MACTOR

3. Michael Godet & Francis Bourse

4. Actor-Actor

5. Actor-Goals

یافته‌های پژوهش

برای شروع پروژه با نرم‌افزار مک‌تور ابتدا باید بازیگران و اهداف در نرم‌افزار تعریف شوند. براساس نظر خبرگان، بازیگران کلیدی و اهداف اصلی بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی در مسئله پاندمی کووید-۱۹ به صورت جدول ۱ تعریف شدند.

جدول ۲. بازیگران کلیدی و اهداف اصلی ورزش دانشگاهی در مسئله پاندمی کووید-۱۹

بازیگران کلیدی	اهداف اصلی
WHO (سازمان بهداشت جهانی)	فعالیت بدنی دانشجویان در راستای مقابله با بیماری‌های غیر واگیردار
FISU (فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های دانشگاهی)	توسعه ورزش دانشگاهی از طریق آموزش در پاندمی
AUSF (فدراسیون آسیایی ورزش‌های دانشگاهی)	افزایش اعتبار جنبش ورزش در دانشگاه‌ها در پاندمی
IUSF (فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی)	راهکارهای جدید برگزاری رویدادهای ورزشی در دوران پاندمی
MSRT (وزارت علوم)	گسترش زیرساخت‌های آموزش ورزش در فضای مجازی
MSY (وزارت ورزش و جوانان)	نهادینه کردن فعالیت بدنی مادام‌العمر در پاندمی
NCVH (ستاد ملی مقابله با ویروس کرونا)	حکمرانی و تصمیم‌گیری مبتنی بر کلان‌داده‌ها در مورد رویدادها

ماتریس MDII تأثیر مستقیم یا غیرمستقیم (از طریق یک بازیگر واسطه) سطح یک بین بازیگران را تعیین می‌کند. کاربرد این ماتریس، دید کامل‌تری در مورد بازی‌های رقابت است (یک بازیگر می‌تواند با تأثیرگذاری از طریق یک بازیگر واسطه، تعداد انتخاب‌های دیگری را کاهش دهد). جدول ۳ ماتریس تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم بین بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی ایران در مسئله کووید-۱۹ را نشان می‌دهد.

دو شاخص از MDII محاسبه می‌شود:

- میزان تأثیر مستقیم و غیرمستقیم هر بازیگر (I_i ، با جمع‌بندی ردیف‌ها) و
- میزان وابستگی مستقیم و غیرمستقیم هر بازیگر (D_i ، با جمع کردن ستون‌ها).

جدول ۳. ماتریس تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم بین بازیگران کلیدی

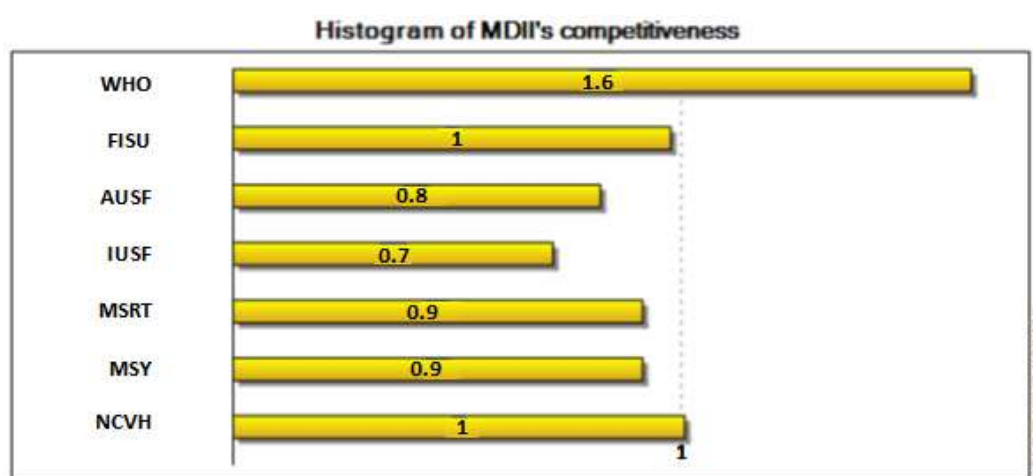
MDII	WHO	FISU	AUSF	IUSF	MSRT	MSY	NCVH	=
WHO	10	13	13	19	17	17	14	93
FISU	9	12	13	15	12	12	10	71
AUSF	9	11	11	13	11	11	9	64
IUSF	10	10	10	13	13	13	11	67
MSRT	10	11	11	16	15	15	12	75
MSY	10	11	11	16	15	15	12	75
NCVH	9	10	10	16	14	14	12	73
Di	57	66	68	95	82	82	68	518

© UPSOR- EPT-A-MACTOR

بیشترین میزان تأثیر مستقیم و غیرمستقیم بین بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی ایران در مسئله کووید-۱۹ را سازمان بهداشت جهانی (WHO) با ۹۳ تأثیر بر دیگر بازیگران دارد. همچنین مشخص شد بیشترین میزان وابستگی مستقیم و غیرمستقیم را فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی (IUSF) با ۹۵ تأثیر داراست. این مقادیر نشان‌دهنده تأثیر مستقیم و غیرمستقیم بین بازیگران هستند. هرچه مقدار بزرگ‌تر باشد، بازیگر روی دیگری تأثیر بیشتری خواهد داشت.

¹. Matrix of Direct and Indirect Influences

هیستوگرام حداکثر رقابت پذیری بازیگران MMDII از بردار حداکثر رقابت پذیری MMDII ایجاد می شود و از آنجا که ماهیت بردار حداکثر رقابت پذیری MMDII براساس عملگر جمع است و با جمع تأثیر سطرها و ستون ها، میزان تأثیرگذاری و رقابت پذیری را می سنجد و هیستوگرام حداکثر رقابت پذیری بازیگران MMDII نیز براساس آن ایجاد می شود، ماهیت جمع پذیری آن را نیز به ارث می برد. پس وقتی صحبت از حداکثر رقابت پذیری می شود، ابتدا مجموعه تأثیری که یک بازیگر به صورت مستقیم بر یک بازیگر دیگر دارد و پس از آن مجموعه تأثیراتی که یک بازیگر به صورت غیرمستقیم و به واسطه حضور دیگر بازیگران بر بازیگر خاصی می گذارد، محاسبه می شود و میانگین آن مشخص کننده حداکثر رقابت پذیری یک بازیگر است. جمع کردن تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم و در نهایت، میانگین گرفتن را نرم افزار مک تور براساس الگوریتم های خاص خود انجام می دهد و کاربر این نرم افزار هیچ دخل و تصرفی در خروجی ها ندارد. شکل ۱، هیستوگرام حداکثر رقابت پذیری بازیگران کلیدی بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی در مسئله پاندمی کووید-۱۹ را نشان می دهد.

شکل ۱. هیستوگرام حداکثر رقابت پذیری بازیگران کلیدی بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی

یافته ها نشان می دهد که ابتدا سازمان بهداشت جهانی (WHO) و پس از آن ستاد ملی مقابله با ویروس کرونا (NCVH)، حداکثر تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم (از طریق یک بازیگر واسطه) را بر دیگر بازیگران کلیدی دارند. فدراسیون ورزش دانشگاهی (IUSF) نیز کمترین اثر مستقیم و غیرمستقیم را دارد. بنابراین از لحاظ شدت نیز، سازمان بهداشت جهانی، رقابت پذیرترین بازیگر کلیدی ورزش دانشگاهی ایران در مسئله کووید-۱۹ است.

ماتریس بازیگران - اهداف ساده (IMAO)، شایستگی هر بازیگر را نسبت به هر هدف نشان می دهد (محتمل، غیرمحتمل، خنثی یا بی تفاوت) و در سطح یک قرار دارد. جدول ۴ ماتریس ارتباط ساده میان بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی در مسئله پاندمی کووید-۱۹ و اهدافشان را نشان می دهد.

جدول ۴. ماتریس ارتباط ساده میان بازیگران و اهداف

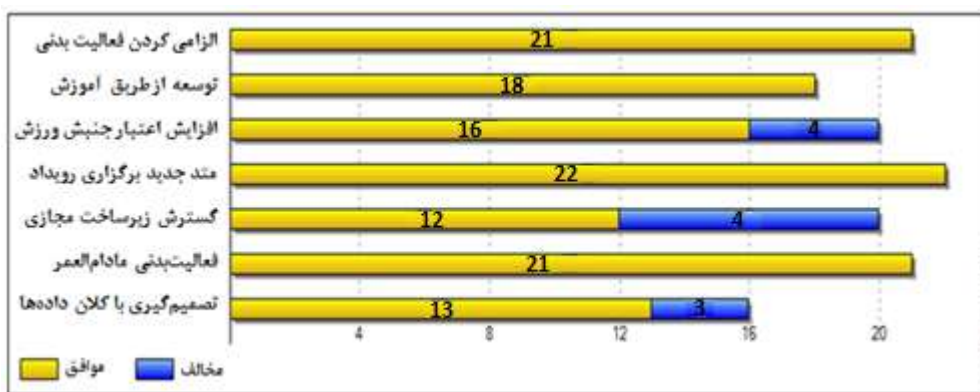
Absolute sum	1MAO						
	تصمیم‌گیری با کلان داده‌ها	فعالیت بدنی مادام‌العمر	گسترش زیرساخت مجازی	متد جدید برگزاری رویداد	افزایش اعتبار جنبش ورزش	توسعه از طریق آموزش	الزام‌کردن فعالیت بدنی
WHO	1	1	-1	1	-1	1	1
FISU	1	1	1	1	-1	1	1
AUSF	1	1	1	1	-1	1	1
IUSF	1	1	1	1	1	1	1
MSRT	1	1	1	1	1	1	1
MSY	1	1	1	1	1	1	1
NCVH	1	1	-1	1	1	1	1
Number of agreements	7	7	5	7	4	7	4
Number of disagreements	0	0	-2	0	-3	0	-3
Number of positions	7	7	7	7	7	7	7

@LPSOR-BPTA-MACTOR

۱- غیرمحمتمل؛ ۱: محتمل است که بازیگر به هدف برسد. ۰: بازیگر عملکرد خنثی دارد.

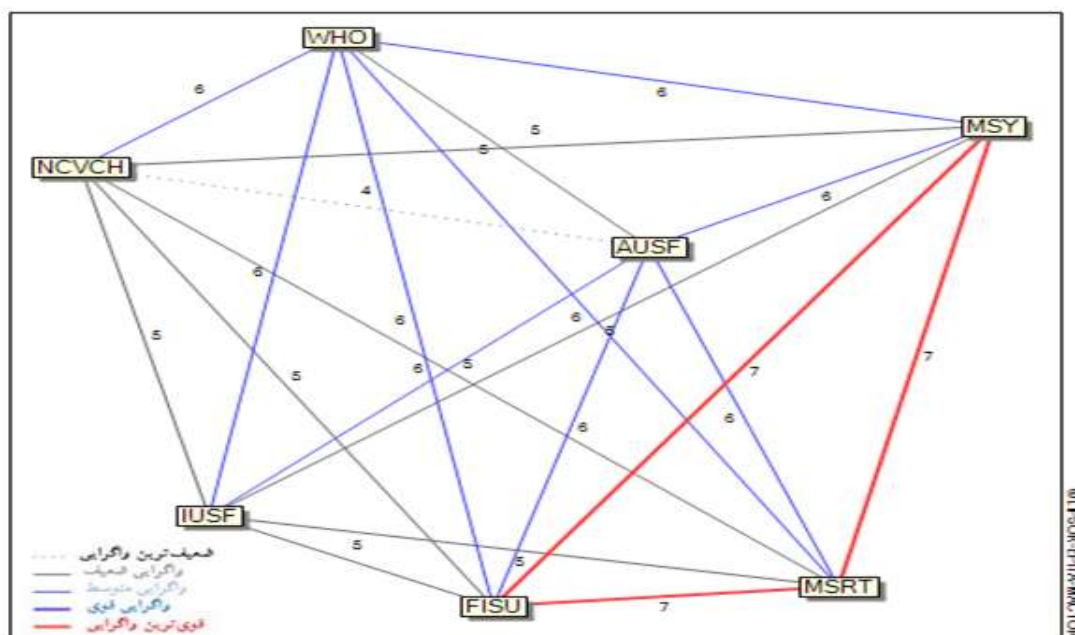
یافته‌ها نشان می‌دهد که رسیدن به هدف افزایش اعتبار جنبش ورزش در دانشگاه‌ها در پاندومی توسط سازمان‌های بهداشتی، غیرمحمتمل است. همچنین مشخص شد که تنها دو وزارتخانه علوم و وزارت ورزش و جوانان، می‌توانند به تمام اهداف دست یابند.

هیستوگرام پیامدهای بازیگر نسبت به اهداف آن نشان‌دهنده وضعیت اهداف بازیگران است. در واقع به صورت کلی نشان می‌دهد که همه بازیگران تا چه اندازه با یک هدف، موافق یا مخالف‌اند. شکل ۲، هیستوگرام پیامدهای بازیگر نسبت به اهداف ورزش دانشگاهی ایران در مسئله پاندومی کووید-۱۹ را نشان می‌دهد. نتایج نشان داد که بیشتر اهداف، به‌طور کامل مورد تأیید بازیگران قرار دارند، ولی اهداف افزایش اعتبار جنبش ورزش، گسترش زیرساخت‌ها و حکمرانی و تصمیم‌گیری مبتنی بر کلان داده‌ها در مورد رویدادها و اماکن ورزشی، مورد تأیید برخی بازیگران نیستند.

شکل ۲. هیستوگرام پیامدهای بازیگر نسبت به اهداف

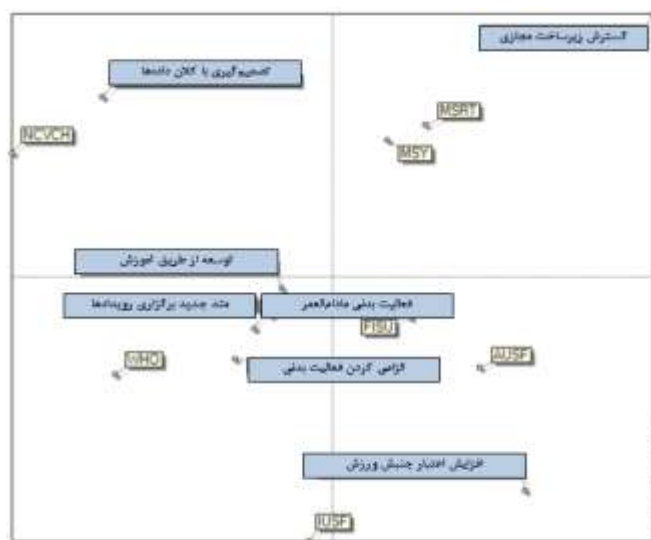
نمودار همگرایی بین بازیگران، بازیگران را با توجه به همگرایی آنها نشان می‌دهد؛ یعنی هرچه بازیگران به یکدیگر نزدیک‌تر باشند، همگرایی آنها شدیدتر می‌شود. شکل ۳ نمودار همگرایی بین بازیگران کلیدی را نشان می‌دهد.

شکل ۳. نمودار همگرایی بین بازیگران کلیدی

مشخص شد در این مسئله، بیشترین همگرایی بین فدراسیون جهانی ورزش‌های دانشگاهی، وزارت علوم و وزارت ورزش و جوانان وجود دارد.

در نقشه ارتباط اهداف و بازیگران، ارتباط و فاصله هر کدام از بازیگران و اهداف به خوبی مشخص می‌شود. شکل ۴، نقشه ارتباط اهداف و بازیگران کلیدی را نشان می‌دهد. مشخص شد که فدراسیون جهانی ورزش‌های دانشگاهی و سازمان بهداشت جهانی به اهداف مربوط به فعالیت‌های بدنی پایدار و مادام‌العمر و توسعه از طریق آموزش ورزش، همچنین مدل جدید برگزاری رویدادها در دوران پاندمی کووید-۱۹، بسیار نزدیک‌اند.

شکل ۴. نقشه ارتباط اهداف و بازیگران کلیدی

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش، ارائه راهبردهایی برای بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی ایران در مسئله پاندومی کووید-۱۹ با روش مک تور بود. همان طور که گوده^۱ (۱۹۹۱) اذعان داشت، مک تور ابزار شبیه سازی برنامه ریزی راهبردی است. بر این اساس افزون بر تحلیل بازیگران از منظرهای رقابت پذیری، همگرایی، واگرایی، ارتباط با اهداف و تبیین سناریو، راهبردهایی برای فعالیت بدنی و ورزش در دانشگاه در زمان همه گیری ارائه می شود. بدین منظور برای به کارگیری این روش، با استفاده از نظر خبرگان مدیریت ورزشی، بازیگران کلیدی، ذی نفعان و تأثیرگذاران حوزه ورزش دانشگاهی ایران و اهداف هریک از آنها در بحران شیوع کووید-۱۹ شناسایی و تعیین شد.

یافته ها نشان داد که هدف بسیار مهمی مانند گسترش زیرساخت های آموزش ورزش در فضای مجازی، مورد توجه همه بازیگران نیست. با توجه به شرایط فعلی پاندومی، به خصوص پس از کشف نوع جهش یافته این ویروس و وخیم تر شدن اوضاع و عدم قطعیت های بسیاری که در خصوص پایان این اوضاع و بازگشت به روال معمول، وجود دارد، بی توجهی به این هدف بسیار مهم، کمی عجیب به نظر می رسد. پیش از این نظری و شهودی کوه شوری (۱۴۰۱) بیان داشتند، از طریق آموزش ورزش در قالب های مختلف، در راستای نهادینه سازی مشارکت در فعالیت های بدنی، می توان گامی بزرگ در زمینه سلامت و تندرستی افراد جامعه برداشت و مبحث «ایجاد حس تقاضا به ورزش مبتنی بر فناوری های نوین» را ارائه کردند. در تفسیر این قسمت از یافته ها می توان گفت با توجه به وضع وخیم جاری و جولان ویروس های جهش یافته و ورود آن به ایران، که احتمال از سرگیری کلاس های دانشگاه، به خصوص دروس عملی ورزشی و برگزاری رویدادهای ورزشی را در دانشگاه ها، به صفر رسانیده است، توسعه و گسترش زیرساخت های آموزش ورزش در بستر وب یا فضای مجازی، باید جزء اولین اولویت های بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی در ایران، در دوران شیوع گسترده ویروس جهش یافته کووید-۱۹ باشد. پیشنهاد می شود وزارت علوم، بر مبنای توسعه و گسترش زیرساخت های آموزش مجازی ورزش و دیگر شگفتی سازها، سیاست گذاری کنند.

دو بازیگر کلیدی پژوهش حاضر شامل فدراسیون جهانی ورزش های دانشگاهی و سازمان بهداشت جهانی در هدف فعالیت های بدنی پایدار و مادام العمر اشتراک نظر داشتند. به همین منظور طی دهه اخیر موضوع ارتقای سلامت و فعالیت جسمانی دانشجویان، به ضرورتی در برنامه های توسعه پایدار دانشگاه ها تبدیل شده است. ساتو^۲ و همکاران (۲۰۲۱) معتقدند که آموزش عالی، به دنبال توسعه افراد برای دستیابی به کیفیت مورد نیاز در زندگی و اجتماع است. از مزایای ورزش دانشگاهی می توان به ایجاد تقاضا در کل سال برای آموزش و مشارکت مداوم (لو و هی^۳، ۲۰۲۱)، سلامت جسمی و رشد (بل^۴ و همکاران، ۲۰۱۶)، توسعه حرکتی (گودوی و رابینسون^۵، ۲۰۱۵)، رشد روانی- اجتماعی (استراچان، کوته و دی کین^۶، ۲۰۰۹) و مشارکت متنوع در ورزش (برنر^۷ و همکاران، ۲۰۱۶) اشاره کرد. سیر تحول اهداف و برنامه های ورزشی در دنیا، به سمت تربیت کنشگران ورزشی سوق یافته است؛ کنشگران ورزشی بحث تربیت بدنی پایدار در بین دانشجویان را با حمایت های مالی دولت، در دانشگاه ها نهادینه ساخته و برای بهبود کیفیت آموزش ورزش در دانشگاه ها، دانشکده های علوم ورزشی به سازمانی یاددهنده بدل شده اند. براساس اصل یاددهی و یادگیری (زارعی، میرشاه جعفری و لیاقت دار، ۱۳۹۵)، استادان ورزش و اعضای ادارات تربیت بدنی دانشگاه ها، به یادگیری مداوم محکوم اند. در دوران همه گیری کرونا، نقش کاربست فناوری اطلاعات و ارتباطات

1. Godet

2. Sato

3. Luo & Hi

4. Bell

5. Goodway & Robinson

6. Strachan, Cote & Deakin

7. Brenner

در فرایند یاددهی و یادگیری، پررنگ‌تر است. در این زمینه شریف‌خلیفه‌سلطانی و همکاران (۱۳۹۲) معتقدند فناوری اطلاعات و ارتباطات بالقوه، توانایی تقویت، کیفیت، اثربخشی و دسترسی به تعلیم و تربیت را دارد. با توجه به این واقعیت که اساس ورزش، پویایی و حرکت است، آموزش تربیت بدنی و فعالیت‌های ورزشی به صورت مجازی خیلی متفاوت از سایر دروس خواهد بود و نوعی همکاری دوطرفه بین یاددهنده و یادگیرنده اقتضا می‌کند. از این رو باید محتویات دوره‌های آموزش مجازی به درستی انتخاب و طراحی شوند. بدین منظور استادان و دست‌اندرکاران ورزش دانشگاهی در دوران شیوع ویروس کووید-۱۹ باید برای پذیرش نقش جدید خود آموزش ببینند و دانش لازم در زمینه کار با تجهیزات الکترونیکی را کسب کنند. از سوی دیگر، دسترسی نداشتن به فناوری‌های نوین در برخی مناطق، بحران شیوع کووید-۱۹ عدالت آموزشی را زیر سؤال برده است. از این رو به منظور جلوگیری از فقر حرکتی و افزایش سواد حرکتی، به جز بازیگران کلیدی مطرح شده پیشنهاد می‌شود از ظرفیت‌های دیگر بازیگران عرصه آموزش در سطح ملی مثل وزارت ارتباطات و در سطح بین‌المللی مثل سازمان یونسکو نیز بهره جست.

نتایج نشان داد که در خصوص مسئله مهم پاندمی کووید-۱۹، تمامی بازیگران کلیدی همگرا نیستند. بیشترین همگرایی بین فدراسیون جهانی ورزش‌های دانشگاهی، وزارت علوم و وزارت ورزش و جوانان مشاهده شد. همگرایی این سه سازمان مزبور در خصوص موضوع ورزش دانشگاهی با توجه به رسالت و فلسفه وجودی آنها امری بدیهی است. حال آنکه سایر سازمان‌های مؤثر در این پژوهش مانند سازمان بهداشت جهانی یا ستاد ملی مقابله با ویروس کرونا با این مقوله همگرا نیستند یا کم است. شاید این عدم همگرایی تا حدی طبیعی به نظر برسد، زیرا عمده فعالیت و راهبرد این دو سازمان معطوف به حوزه بهداشت و سلامت است. نتایج تحقیقات پزشکی، مؤید این مطلب است که ویروس کووید-۱۹ و ویروس‌های مشابه به طور معمول افرادی را بیشتر تحت تأثیر قرار می‌دهد که از لحاظ فیزیکی و سیستم ایمنی، ضعیف یا سالخورده‌اند (حیدری، ۱۳۹۹؛ طاهری، ۱۳۹۹). همچنین شواهد و تحقیقات ورزشی بیانگر توسعه ظرفیت‌های ریوی و ارتقای عملکرد سیستم ایمنی بدن متعاقب انواع مختلف ورزش‌هاست (مک‌براید، ۲۰۲۱). از این رو با توجه به ظرفیت‌ها، قدرت نسبی و تأثیرگذاری‌های متفاوت هریک از بازیگران مورد اشاره باید در جهت هم‌افزایی، اهداف و رسالت‌های مشترک با محوریت ورزش و سلامت تعریف شود. پیشنهاد می‌شود برای جلوگیری از افول ورزش دانشگاهی در دوران این پاندمی، یک شبکه‌سازی گسترده با محوریت اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم انجام گیرد و اهداف مشترک اجرایی برای تمام بازیگران کلیدی در نظر گرفته شود.

ساختار فدراسیون ملی ورزش دانشگاهی به انجمن و کمیته‌هایی از جمله واحد بین‌الملل متناظر با ساختار فیزو نیاز دارد. در عصر روابط بین‌الملل و ارتباطات، به دلایل عدم حمایت سیاسی و مالی و بی‌توجهی به سیر تحول برنامه‌های ورزشی دنیا، سد بزرگی در برابر پیوستن به جنبش‌های جهانی ورزش از طرف متولیان ورزش دانشگاهی ایجاد شده است، همچنین عدم تربیت کنشگران ورزشی در دانشگاه‌ها و نداشتن سیاست‌های مجزا در قسمت‌های مختلف ورزش (آموزشی، همگانی و قهرمانی) به عدم نظام‌مندی فعالیت‌های جسمانی انجامیده است. به خصوص در دوران شیوع کرونا، هیچ فعالیت فوق‌برنامه ورزشی وجود ندارد. ورزش قهرمانی در دانشگاه تعطیل است و شرکت در ورزش آموزشی با ساعات محدود نیز دیگر اجباری نیست. از این رو از طریق ارتباط مستمر با فدراسیون جهانی ورزش‌های دانشگاهی و فدراسیون آسیایی ورزش‌های دانشگاهی از تجربه دیگر اعضای این سازمان‌ها در مسئله پاندمی کووید-۱۹ و نوع جهش‌یافته آن در ورزش دانشگاهی می‌توان استفاده کرد. همچنین توصیه می‌شود با توجه به اینکه ستاد ملی مقابله با ویروس کرونا نگاه ویژه‌ای به نحوه برگزاری

رویدادهای ورزشی در دوران کرونا دارد، متولیان ورزش دانشگاهی در ایران، اطلاعات آماری خود را به طور مرتب با این ستاد، در میان بگذارند و بر مبنای بازخوردگیری مداوم، در این دوران سیاستگذاری کنند.

یکی از امور مرسوم در تحقیقات آینده‌نگارانه، ارائه سناریو است. برای تدوین سناریو، نیاز به استخراج روندها، پیش‌بینی‌های ساخت آینده و عدم قطعیت‌های کلیدی است (شهوولی کوه‌شوری، ۱۳۹۹)، از این رو براساس روندها، پیش‌بینی‌ها و عدم قطعیت‌های کلیدی که از نگاه نگارندگان در یافته‌های این مطالعه وجود داشت، سه سناریوی خوش‌بینانه، بدبینانه و ادامه وضع موجود تدوین شد. با توجه به تأثیر فراوانی که سازمان بهداشت جهانی بر دیگر بازیگران دارد، مسائلی مانند جهش‌های پیش‌بینی‌ناپذیر که قطعیت آن مشخص نیست، واکسیناسیون عمومی به‌عنوان یک پیش‌بینی و زندگی فعال در جهت پیشگیری از بیماری‌های غیرواگیردار به‌عنوان یک روند، که از بحث‌ها و دغدغه‌های روز (اوشیا و اویدا؛ ۲۰۲۱) این سازمان بزرگ جهانی است، در ساخت سناریو استفاده شد. از عوامل مهم دیگر مانند فناوری‌های نوین، یادگیری - یاددهی و آموزش که به‌صورت نشانه‌های قوی در یافته‌ها خودنمایی کردند نیز به‌عنوان دیگر عوامل ساخت سناریوها مورد نظر قرار گرفتند.

سناریوی خوش‌بینانه: با واکسیناسیون عمومی گسترده و کارایی بالای واکسن‌ها تا پایان سال ۱۴۰۰ در ایران و جهان، میزبانی برای جهش‌های خطرناک‌تر این ویروس وجود ندارد و بازگشایی در دانشگاه‌ها، آغاز می‌شود. همچنان بحث سیاستگذاری در زمینه فناوری‌های نوین در بحث آموزش وجود دارد. حتی در این دوران که انتقال این بیماری خیلی محدود است، آموزش‌های آنلاین همچنان ادامه دارد، اما بحث فعالیت بدنی و ورزش در دانشگاه، از سر گرفته شده است؛ اما مشکلی که همچنان وجود دارد، درصد کم شرکت‌کنندگان در فعالیت‌های بدنی و ورزش دانشگاهی است که پیش از همه‌گیری نیز معضلی اساسی بود. وزارت علوم باید در این خصوص به‌طور اساسی چاره‌اندیشی کند.

سناریوی بدبینانه: واکسن‌ها کارایی لازم برای مقابله با ویروس کرونا را ندارند و همچنان جهش‌های مختلف خطرناک این ویروس، به تعطیلی گسترده تمام اماکن، به‌خصوص دانشگاه‌ها منجر شده است. آموزش‌های آنلاین فناوری‌محور و روش‌های جدید یادگیری - یاددهی، قدرت کافی برای تحریک دانشجو به داشتن فعالیت بدنی پایدار ندارند. بی‌حرکی و سطح پایین فعالیت بدنی، استرس و ناهنجاری‌های بسیاری را پدید آورده است. زبان مشترکی بین بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی در مسئله همه‌گیری وجود ندارد. در تخمین پایان این اوضاع نابسامان، هیچ قطعیتی حتی با درصد پایین وجود ندارد.

سناریوی ادامه وضع موجود: هنوز عوارض و جنبه‌های مختلف ویروس اولیه برای مردم ناشناخته است و هر بار ظهور یک نوع جهش‌یافته با قدرت شیوع بیشتر، تمام معادلات را به هم می‌ریزد و زمان بازگشت به حالت نرمال و بازگشایی اماکن عمومی، به‌خصوص دانشگاه‌ها را مجدداً در حاله‌ای از ابهام قرار می‌دهد. دروس عملی ورزشی در دانشگاه‌ها، با پایین‌ترین کیفیت، ارائه می‌شوند. هیچ برنامه خاصی برای تشویق به فعالیت بدنی دانشجویان وجود ندارد یا به‌صورت محدود در برخی مناطق با تعداد کم برگزار می‌شود. مشخص نیست، چه موقع واکسیناسیون استادان و دانشجویان انجام می‌گیرد و آیا واکسن‌ها ایمنی کاملی ایجاد می‌کنند تا به بازگشایی دانشگاه و فعالیت بدنی محدود در دانشگاه منجر شود یا خیر؟

در نهایت، براساس یافته‌ها و تفسیر نتایج، همچنین سناریوهای ارائه‌شده، چند راهبرد کاربردی برای بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی در زمان حال ارائه می‌شود:

- ایجاد پلتفرم‌های مجازی رفتارهای عادت‌ساز حرکتی؛
  - بهره‌گرفتن از فناوری نسبتاً جدید پادکست‌ها؛
  - رایزنی با فیزو به منظور تخصیص واکسن به دانشجویان در شرایط تحریم‌های اقتصادی؛
  - تحریک تقاضای ورزش از سوی دانشجویان مبتنی بر فناوری‌های نوین؛
  - ایجاد تحول در ساختار فرایندی آموزش عالی در موضوع ورزش در مواجهه با شگفتی‌سازها؛
  - به‌کارگیری سیاست‌های مجزا در دانشگاه برای بخش‌های ورزش آموزشی، همگانی و قهرمانی در دوران همه‌گیری و بعد از آن؛
  - یادگیری مداوم و خود توسعه‌ای حرفه‌ای استادان ورزش.
  - شبکه‌سازی و هم‌افزایی بازیگران کلیدی با محوریت اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم
- یکی از مسائلی که دائم از طرف مشارکت‌کنندگان در این تحقیق مورد بحث قرار می‌گرفت، وضعیت نه‌چندان مناسب فعالیت بدنی دانشجویان و ورزش دانشگاهی پیش از همه‌گیری بود؛ اگر از این مورد به‌عنوان محدودیت یاد کنیم، پیشنهاد می‌شود بر این اساس و با در نظر گرفتن کلان‌روندهای ساخت آینده، یک نظریه یا الگو برای توسعه فعالیت بدنی در جامعه دانشگاهی، تدوین شود. همچنین پیشنهاد می‌شود راهبردهایی برای مقابله با دیگر شگفتی‌سازهایی که در صورت وقوع، تأثیر منفی در ورزش خواهند گذاشت، ارائه شود.

تقدیر و تشکر

بدین وسیله از تمامی خبرگان و مشارکت‌کنندگانی که در تحقق اهداف این پژوهش، تیم تحقیق را یاری نمودند، تشکر و قدردانی می‌شود.

References

- America, S. H. A. P. E. (2018). Guidelines for K–12 Online Physical Education. [Guidance document]. *Reston, VA: Author.*
- Arslan, G., Yildirim, M., & Aytaç, M. (2022). Subjective vitality and loneliness explain how coronavirus anxiety increases rumination among college students. *Death studies, 46*(5), 1042-1051.
- Bannerman, S. (2020). The World Intellectual Property Organization and the sustainable development agenda. *Futures, 122*, 102586.
- Bell, D. R., Post, E. G., Trigsted, S. M., Hetzel, S., McGuine, T. A., & Brooks, M. A. (2016). Prevalence of sport specialization in high school athletics: a 1-year observational study. *The American Journal of Sports Medicine, 44*(6), 1469-1474.
- Brenner, J. S., LaBella, C. R., Brookes, M. A., Diamond, A., Hennrikus, W., Kelly, A. K. W., ... & Pengel, B. (2016). Sports specialization and intensive training in young athletes. *Pediatrics, 138*(3).

- Cerezo-Narváez, A., Pastor-Fernández, A., Otero-Mateo, M., & Ballesteros-Pérez, P. (2021). The Relationship between Building Agents in the Context of Integrated Project Management: A Prospective Analysis. *Buildings*, 11(5), 184.
- Chambers, J. A. (2021). *Field Guide to Global Health & Disaster Medicine*. Elsevier Health Sciences.
- Daum, D. N., & Buschner, C. (2012). The status of high school online physical education in the United States. *Journal of Teaching in Physical Education*, 31(1), 86-100.
- De Oliveira Araújo, F. J., de Lima, L. S. A., Cidade, P. I. M., Nobre, C. B., & Neto, M. L. R. (2020). Impact of Sars-Cov-2 and its reverberation in global higher education and mental health. *Psychiatry research*, 288, 112977.
- Drewes, M., Daumann, F., & Follert, F. (2021). Exploring the sports economic impact of COVID-19 on professional soccer. *Soccer & Society*, 22(1-2), 125-137.
- Dias, F. S., Rosa, R. G., & Mendes, C. L. (2022). Brazilian battle against COVID-19. In *COVID-19 Pandemic* (pp. 173-178). Elsevier.
- Fadista, J., Kraven, L. M., Karjalainen, J., Andrews, S. J., Geller, F., Baillie, J. K., ... & COVID-19 Host Genetics Initiative. (2021). Shared genetic etiology between idiopathic pulmonary fibrosis and COVID-19 severity. *EBioMedicine*, 65, 103277.
- Fetoui, M., Frija, A., Dhehibi, B., Sghaier, M., & Sghaier, M. (2021). Prospects for stakeholder cooperation in effective implementation of enhanced rangeland restoration techniques in southern Tunisia. *Rangeland Ecology & Management*, 74, 9-20.
- Godet, M. (1991). Actors' moves and strategies: The mactor method: An air transport case study. *Futures*, 23(6), 605-622.
- Goodway, J. D., & Robinson, L. E. (2015). Developmental trajectories in early sport specialization: a case for early sampling from a physical growth and motor development perspective. *Kinesiology review*, 4(3), 267-278.
- Habea, K., Biasutti, M., & Kajtna, T. (2021). Wellbeing and flow in sports and music students during the COVID-19 pandemic. *Thinking Skills and Creativity*, 39, 100798.
- Haghighat, Sh. (2021). Covid-19 and breast cancer (Editor's note). *Iranian breast diseases*, 14(52): 14-52. (In persian).
- Heydari, M. (2020). The need for knowledge management in the new coronavirus crisis (Covid-19). *Depiction of Health*, 11(2), 94-97. (In Persian).
- Horky, T. (2021). No sports, no spectators—no media, no money? The importance of spectators and broadcasting for professional sports during COVID-19. *Soccer & Society*, 22(1-2), 96-102.
- Luo, W., & He, Y. (2021). Influence of sports applications on college students' exercise behaviors and habits: A thematic analysis. *Alexandria Engineering Journal*, 60(6), 5095-5104.
- McBride, D. L. (2021). New guidelines for children returning to sports after covid-19. *Journal of Pediatric Nursing*, 59, 196-197.
- Nazari, R., & Shahvali Kohshouri, J. (2022). Strategic Scenarios of Health-Based Sport in Iran. *Journal of Sport Management*, 14(1), 151-172. (In Persian).
- Norouzi Seyed Hossini, R. (2020). Understanding Lived Experience of Iranian Professional Athletes from COVID-19 Pandemic (A Phenomenological Approach). *Sport Management Studies*, 12(61), 217-240. (In Persian).
- O'Shea, B. A., & Ueda, M. (2021). Who is more likely to ignore experts' advice related to COVID-19?. *Preventive medicine reports*, 23, 101470.
- Philippe, R. A., Schiavio, A., & Biasutti, M. (2020). Adaptation and destabilization of interpersonal relationships in sport and music during the Covid-19 lockdown. *Heliyon*, 6(10), e05212.
- Qin, P., & Liu, Y. (2020). Driving path of the socialization and sustainable development of sports resources in Shaanxi Universities under the background of supply-side reform. *Sustainable Computing: Informatics and Systems*, 28, 100400.

- Rees, G. H., & MacDonell, S. (2017). Data gathering for actor analyses: A research note on the collection and aggregation of individual respondent data for MACTOR. *Future Studies Research Journal: Trends and Strategies*, 9(1), 115-137.
- Sato, S., Kang, T. A., Daigo, E., Matsuoka, H., & Harada, M. (2021). Graduate employability and higher education's contributions to human resource development in sport business before and after COVID-19. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*, 28, 100306.
- Shahvali Kohshouri, J. (2020). Strategic Foresight on Development of Educational Sport in Iran. PhD. Thesis On sport Management. Mobarakeh Azad University. (In Persian).
- Shahvali Kohshouri, J. (2021). A selection of the sports field type: Analysis of options of positions in the Ministry of Sports and Youth with the Mactor method. *Sport Management Studies*, 13(67), 317-350. (In Persian).
- Shahvali Kohshouri, J., Askari, A., & Nazari, R. (2022). Identifying the effective Wild Cards and drivers on the future of Iran's educational sport. *Research on Educational Sport*, 10(26), 84-51. (In Persian).
- Sharif Khalifeh Soltani, S. M., Karimi, M., & Mazaheri, M. (2011). The Study of Challenges in Applying Information and Communication Technology in Teaching and Learning Processes. *Information and Communication Technology in Educational Sciences*, 1(3), 23-42. (In Persian).
- Strachan, L., Côté, J., & Deakin, J. (2009). "Specializers" versus "samplers" in youth sport: Comparing experiences and outcomes. *The sport psychologist*, 23(1), 77-92.
- Taheri, S. (2020). A Review on Coronavirus Disease (COVID-19) and What is Known about it. *Depiction of Health*, 11(1), 87-93. (In Persian).
- Treitler, P. C., Bowden, C. F., Lloyd, J., Enich, M., Nyaku, A. N., & Crystal, S. (2022). Perspectives of opioid use disorder treatment providers during COVID-19: Adapting to flexibilities and sustaining reforms. *Journal of substance abuse treatment*, 132, 108514.
- Vigni, F. L. (2020). Five anticipation communities in complex systems sciences: Complexity science and its visions of the future. *Futures*, 120, 102551.
- Zarei, M., Mirshah Jafari, S. E., & Liaghatdar, M. (2018). Explanation of Learning-Teaching Approaches and Suitable evaluation for Professional Development Curricula of Preschool Teachers. *New Educational Approaches*, 12(2), 114-130. (In Persian).
- Zirpe, K., & Gurav, S. (2022). COVID-19 pandemic in India. In COVID-19 Pandemic (pp. 205-210). Amsterdam:Elsevier.